

STANOWISKO

Konwentu Powiatów Województwa Śląskiego z dnia 20 kwietnia 2022 w sprawie projektu programu Fundusze Europejskie dla Śląska 2021 - 2027

Konwent Powiatów Województwa Śląskiego w odpowiedzi na ogłoszony projekt programu „**Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027**” w wersji 1.0 SFC (dalej zwanym FE SL 2021-2027) wnosi o ponowne zwrócenie uwagi w ramach planowanych oficjalnych negocjacji z Komisją Europejską na podniesienie następujących zagadnień:

1. W trakcie procesu konsultacji społecznych, który rozpoczął się w dniu 01.04.2022r. zaprezentowano projekt dokumentu FE SL 2021-2027. W trakcie jego omawiania, uwagę zwrócono na fakt braku dotychczasowej zgody Komisji Europejskiej na wsparcie w ramach nowego okresu programowania inwestycji dotyczących dróg powiatowych.

W ramach dotychczasowo przedstawianych stanowisk Konwentu Powiatów Województwa Śląskiego wielokrotnie wskazywano na konieczność koncentracji środków w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 na drogi powiatowe. Uzasadniane jest to w pierwszym rzędzie faktem minimalnej dostępności środków przeznaczonych na ten cel w zapisach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Sytuacji nie zmienił ogłoszony w 2019r. jeden nabór, który dedykowany był na potrzeby dróg lokalnych.

Analizując dane z okresu programowania 2014-2020 wynika wprost, iż alokacja przeznaczona na konkursy ogłoszone przez IZ RPO WSL w odniesieniu do dróg wojewódzkich wynosiła 1 438 545 168 PLN, a na drogi lokalne (w tym powiatowe) 64 960 500 PLN. Ubiegłe 6 lat można śmiało nazwać „czasem straconym” dla inwestycji drogowych w powiatach.

Obecne zapisy projektu budzą obawę samorządów, iż dysproporcja planowanych inwestycji na rzecz dróg wojewódzkich i krajowych zrodzi poważne konsekwencje i problemy finansowe dla powiatów. Połączenia z siecią TEN-T są w przypadku powiatów często projektami poza ich zasięgiem, zarówno pod kątem finansowym jak i możliwości ich wykonania. Jako dużo ważniejsze należy podkreślić stworzenie możliwości działania zarządców dróg powiatowych w kierunku połączeń z drogami wojewódzkimi i krajowymi.

Jednym z ważniejszych argumentów podkreślających rangę dróg powiatowych jest fakt, iż drogi te stanowią sieć zastępczą w razie awarii lub innych działań prowadzonych na ciągach dróg krajowych i wojewódzkich. Przede wszystkim, w czasie budowy lub modernizacji dróg krajowych lub wojewódzkich ruch budowlany, zwłaszcza dowóz materiałów masowych, odbywa się po drogach lokalnych (najczęściej powiatowych) często powodując ich degradację. Degradacja niedostosowanych do norm unijnych dróg powiatowych w czasie budowy dróg krajowych oznacza częściowe przetrzucenie kosztów budowy podstawowej sieci na zarządy dróg lokalnych, co przy mniejszych środkach przeznaczanych na drogi lokalne budzi naturalny sprzeciw.

W świetle tej argumentacji, tym bardziej należy podkreślić, że rozwój sieci dróg powiatowych wspierany przez środki z programu służyć będzie nie tylko poprawie bezpieczeństwa w ruchu drogowym na obszarze danego powiatu ale przede wszystkim stanowić będzie niezbędny element do tworzenia i uzupełniania planowanej do modernizacji sieci dróg wojewódzkich i krajowych.

Kolejnym podkreślanym argumentem przemawiającym za koniecznością rozwoju i modernizacją sieci dróg powiatowych jest realizacja zadań własnych jst w tym zakresie, których wykonanie ma w większości przypadków jedyny i realny wpływ na podnoszenie atrakcyjności gospodarczej terenów inwestycyjnych – mowa tu m.in o konieczności budowie obwodnic i dróg, których celem oprócz ww. aspektów jest konieczność wyprowadzenia ruchu tranzytowego poza centra i poprawa połączeń transportowych z innymi ośrodkami regionalnymi. Brak lub kiepski stan dróg lokalnych uniemożliwia nie tylko aktywizację gospodarczą nowych terenów ale ogranicza komunikację lokalną (dojazdy do mniejszych miejscowości, do miejsc pracy, nauki, placówek służby zdrowia i kultury, do miejsc wypoczynku, do instytucji publicznych itp.).

W związku z powyższym Konwent Powiatów Województwa Śląskiego w pełni popiera proponowane przez Zarząd Województwa Śląskiego zapisy FE 2021-2027, Priorytetu IV „Lepiej Połączone Śląskie” uwzględniające realizację zadań w zakresie dróg powiatowych zwracając jednocześnie uwagę na uwzględnienie przedstawionych argumentów w trakcie planowanych, oficjalnych negocjacji z Komisją Europejską.

2. Niemniej istotnym z punktu widzenia powiatów są działania dotyczące szpitali powiatowych. Podobnie jak w przypadku dróg powiatowych Konwent Starostów Województwa Śląskiego kilkakrotnie zwracał się do Marszałka Województwa Śląskiego z prośbą o doprecyzowanie zapisów FE SL 2021-2027 w zakresie ochrony zdrowia, poprzez umieszczenie zapisów mówiących wprost o szpitalach powiatowych. Brak jednoznacznego wymienienia placówek powiatowych budzi obawę o przyszłą eliminację lub co najmniej marginalizowanie dedykowanego wsparcia dla tego typu beneficjentów.

Szpitala powiatowe pełnią kluczową rolę w systemie opieki zdrowotnej w Polsce i stanowią gwarancję opieki zdrowotnej w zakresie leczenia szpitalnego dla mieszkańców. Zapewniają poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom każdego powiatu, również w aspekcie ciągłości udzielania świadczeń zdrowotnych łącznie z ratownictwem medycznym i poradniami specjalistycznymi poprzez współpracę ze szpitalami wielospecjalistycznymi i klinicznymi. Bliskość szpitala dla potencjalnego pacjenta to dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej o każdej porze dnia i nocy.

Na terenie województwa śląskiego na koniec 2019 roku funkcjonowało **187 szpitali ogólnych**, z tego **34**, tj. ponad **18 %** to szpitale prowadzone przez samorządy powiatowe (grodzkie i ziemskie). Liczba łóżek w szpitalach ogólnych wynosiła **23 464**, z czego **8 303**, tj. ponad **35%** była usytuowana w szpitalach powiatowych. Odnosząc szpitale powiatowe do poziomów systemu podstawowego szpitalnego zabezpieczenia

świadczeń zdrowotnych dla województwa śląskiego tylko 47 % z nich zaliczono do poziomu szpitali I stopnia, a pozostałe 53% do II i II stopnia oraz szpitali pediatrycznych, co świadczy o ich bardzo istotnej roli w zakresie prawidłowego zabezpieczenia świadczeń zdrowotnych dla mieszkańców województwa śląskiego.

W zakresie szpitali powiatowych Konwent Powiatów Województwa Śląskiego wnosi o uwzględnienie powyższego stanowiska i dokonanie stosownych zmian w treści projektu programu FE SL 2021-2027.

Przewodniczący Konwentu Powiatów

Andrzej Płonka Starosta Bielski